

Φοροαπόψεις - 19/07/2018

Ανάδειξη και σχολιασμός επίκαιρων φορολογικών, εργατικών, ασφαλιστικών & οικονομικών θεμάτων

▪ Κατάσχεση στα χέρια τρίτου από το Δημόσιο, χρόνος επιβολής και συμψηφισμός ανταπαίτησης από τον τρίτο

Με την μέθοδο της κατάσχεσης τραπεζικών λογαριασμών από το Δημόσιο να είναι ένα σημαντικό εισπρακτικό μέσο για τον προϋπολογισμό, υπάρχουν πολλές περιπτώσεις όπου οι τραπεζικοί λογαριασμοί παρουσιάζονται κενοί ή ανεπαρκείς για να καλύψουν την απαίτηση. Παράλληλα, είναι πιθανό ο οφειλέτης του Δημοσίου να έχει να λαμβάνει από κάποιον τρίτο κάποιο ποσό (π.χ. ενοίκιο, προμήθεια ή άλλη πίστωση). Στην περίπτωση αυτή, για να εξασφαλίσει το Δημόσιο ότι η απαίτηση αυτή θα καταλήξει στα δικά του χέρια πραγματοποιεί κατάσχεση αλλά στα χέρια του εν λόγω Τρίτου. Το Δημόσιο επιδίδει το κατασχετήριο στον τρίτο στο οποίο περιγράφεται ο εκτελεστός τίτλος και η απαίτηση βάσει της οποίας γίνεται η κατάσχεση, το ποσό καθώς και η επιταγή να μην καταβάλλει σε εκείνον κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση (ο οφειλέτης του Δημοσίου). Το έγγραφο που προορίζεται για εκείνον κατά του οποίου γίνεται η κατάσχεση πρέπει να του επιδοθεί το αργότερο μέσα σε οκτώ μέρες αφότου γίνει η επίδοση στον τρίτο, αλλιώς η κατάσχεση είναι άκυρη (η ακυρότητα αποδεικνύεται δικαστικά μέσω ανακοπής). Κρίσιμος χρόνος για να θεωρηθεί ότι έχει επιβληθεί η κατάσχεση είναι η ημερομηνία επίδοσης της κατάσχεσης.

Παράδειγμα:

Ο Α οφείλει στο Δημόσιο 50.000 ευρώ. Ο Γ μισθώνει από τον Α ένα κατάστημα. Επιδίδεται στον Γ κατάσχεση στα χέρια του ως τρίτος. Από την ημερομηνία της επίδοσης, ο Γ δεν μπορεί να αποδώσει στον Α μίσθωμα το οποίο οφείλεται να καταβληθεί σε ημερομηνία ίση ή μεταγενέστερη της επίδοσης. Οφειλόμενα μισθώματα προηγούμενων μηνών τα οποία ήταν ήδη ληξιπρόθεσμα μπορούν να αποδοθούν στον Α.

Τι γίνεται όμως όταν υπάρχει ανταπαίτηση εκ μέρους του τρίτου έναντι του οφειλέτη του Δημοσίου; Υπάρχει δυνατότητα συμψηφισμού της ανταπαίτησης και απόδοσης στο Δημόσιο του όποιου ενδεχόμενου υπολοίπου;

Ο νόμος αποκλείει τον συμψηφισμό, όχι όμως καθολικά αλλά στο μέτρο που πρόκειται για μεταγενέστερη απαίτηση σε σχέση με τον χρόνο επιβολής της κατάσχεσης. Κρίσιμο χρονικό σημείο είναι ο χρόνος επίδοσης του κατασχετηρίου στον τρίτο. Προγενέστερη της επίδοσης ανταπαίτηση συμψηφίζεται. Προσοχή: ο τρίτος δεν δικαιούται να προτείνει προς συμψηφισμό της κατασχεθείσας απαίτησης τη μέλλουσα ή υπό αναβλητική αίρεση ή προθεσμία ανταπαίτησή του κατά το χρόνο της κοινοποίησης προς αυτόν του κατασχετηρίου. Με λίγα λόγια μπορεί να συμψηφιστεί ανταπαίτηση η οποία έχει ήδη καταστεί ληξιπρόθεσμη ή δεν εξαρτάται από κάποιο ενδεχόμενο μελλοντικό γεγονός.

Παράδειγμα:

Ο Γ παρέχει υπηρεσίες διαφήμισης και εξασφαλίζει πλατφόρμα για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές και πωλήσεις του Α σε τελικούς καταναλωτές. Ως αμοιβή ο Γ κρατά μια προμήθεια από τις πωλήσεις του Α. Για τις πωλήσεις του μηνός Ιουνίου εκδόθηκε τιμολόγιο άμεσα πληρωτέα στις 10 Ιουλίου και στις 15 Ιουλίου είναι προγραμματισμένη η απόδοση των πωλήσεων του Α αφαιρεθέντων των παρακρατήσεων. Στις 12 Ιουλίου επιδίδεται κατάσχεση εκ μέρους του Δημοσίου σύμφωνα με τα ανωτέρω. Ο Γ

θα κάνει κανονικά τον συμψηφισμό καθώς είχε ήδη τιμολογηθεί και είχε καταστεί απαιτητή η προμήθεια πριν την επίδοση.

▪ Πρόεδρος και Διευθύνων σύμβουλος χωρίς αμοιβές

Ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων σύμβουλος μιας Ανώνυμης Εταιρείας ο οποίος δεν αμείβεται για τις υπηρεσίες που προσφέρει (άμισθος) δεν αποκτά από μόνη την ιδιότητά του ασφαλιστική υποχρέωση. Αν σε περίπτωση ελέγχου προκύψει κάποιας μορφής ενασχόλησή του στα πλαίσια εργασιακής σχέσης, τότε είναι στην κρίση των ελεγκτών να κρίνουν αν είναι ασφαλιστέα ή όχι. Τα απλά μέλη Δ.Σ. που είναι άμισθα και ταυτόχρονα κατέχουν ποσοστό μετοχών <3% τότε πάλι δεν προκύπτει ασφαλιστέα ιδιότητα.

Σε κάθε περίπτωση, μέλος Δ.Σ., Πρόεδρος ή Διευθύνων Σύμβουλος που κατέχει και ποσοστό $\geq 3\%$ του μετοχικού κεφαλαίου είναι ασφαλιστέο.

▪ Αμοιβές διαχειριστή και εταίρων ΕΠΕ

Ο νόμος 3190/1955 επικαιροποιήθηκε με νέες διατάξεις, μερικές εκ των οποίων αφορούν και τους διαχειριστές αυτών. Οι αμοιβές που λαμβάνει ο διαχειριστής από την Ε.Π.Ε. θεωρούνται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες. Για τις αμοιβές αυτές δεν καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές μέσω υποβολής Α.Π.Δ. (έως 31.5.2018).

Από 1.6.2018 και έπειτα: Για τις αμοιβές διαχειριστή που προέρχονται από το μικτό εισόδημα και όχι από τα κέρδη, θα πρέπει να αποδίδονται ασφαλιστικές εισφορές μέσω της διαδικασίας υποβολής Α.Π.Δ. (άρθ. 38 ν.4387/2016). Η Ε.Π.Ε. μπορεί να εκπέσει αυτές τις ασφαλιστικές εισφορές που αφορούν στις εν λόγω αμοιβές, όπως και για το υπόλοιπο έμμισθο προσωπικό.

Καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές επί των σχετικών μερισμάτων όλων των μελών της Ε.Π.Ε. και στην περίπτωση που διαχειριστής είναι και εταίρος και λαμβάνει αμοιβές και με

τις 2 του ιδιότητες, τότε ισχύουν οι διατάξεις για την παράλληλη ασφάλιση. Πρώτα υπολογίζεται το εισόδημα από τις μισθωτές υπηρεσίες (ως διαχειριστής) και μετά το εισόδημα αυτοαπασχολούμενου (εταίρος Ε.Π.Ε.).

▪ Είναι δυνατόν υποχρεώσεις και απαιτήσεις επιχείρησης να εξοφλούνται και να εισπράττονται μέσω τραπεζικών λογαριασμών τρίτου

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1055/26.4.2016 ορίζεται ότι ο νόμος απαιτεί η εξόφληση να γίνεται με τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου να αποδεικνύεται η ύπαρξη και η πραγματοποίηση της συναλλαγής, χωρίς να κάνει διάκριση ως προς το πρόσωπο του καταβάλλοντος, ούτε να θέτει ως προϋπόθεση το πρόσωπο στο οποίο ανήκει ο λογαριασμός μέσω του οποίου εξοφλούνται οι σχετικές δαπάνες να είναι και αυτό που είχε τη σχετική απαίτηση από τον καταβάλλοντα (άμεσα αντισυμβαλλόμενος). Κατόπιν των ανωτέρω, σε περίπτωση εξόφλησης σε τραπεζικό λογαριασμό του πιστωτή από τρίτο πρόσωπο (ημεδαπό ή αλλοδαπό), το οποίο, κατ' εντολή της επιχείρησης, εξοφλεί τη σχετική υποχρέωση προς απόσβεση ισόποσης υποχρέωσης, η σχετική δαπάνη εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, αρκεί να αποδεικνύεται με βάση τα κατάλληλα στοιχεία (τραπεζικά παραστατικά ή άλλα έγγραφα) η εξόφληση του προμηθευτή καθώς και ο λόγος εξόφλησης των δαπανών από τον τρίτο.

Ομοίως, σε περίπτωση που, με βάση τα ανωτέρω, η εξόφληση γίνεται, κατ' εντολή της επιχείρησης, από τρίτο, πελάτη της, προς απόσβεση δικής του υποχρέωσης από αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από την επιχείρηση, η σχετική δαπάνη αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα του τρίτου με τις ίδιες ως άνω προϋποθέσεις και εφόσον πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις που τίθενται για την εκπεσιμότητα των δαπανών με τις διατάξεις του Ν.4172/2013, παρόλο που ο τραπεζικός λογαριασμός στον οποίο κατατέθηκαν τα μετρητά ή μεταφέρθηκαν τα σχετικά εμβάσματα δεν ανήκει σε πρόσωπο έναντι του οποίου υφίστατο και η σχετική υποχρέωση.

Μάλιστα, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β' του άρθρου 23 του Ν.4172/2013, η καταβολή μπορεί να γίνεται και σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή σε αλλοδαπή τράπεζα.

▪ Ασφαλιστικές εισφορές μέλους Δ.Σ. Α.Ε. με παράλληλη ιδιότητα μετόχου (>3%)

Ο μέτοχος ΑΕ και μέλος ΔΣ με ποσοστό μετοχών >3% καταβάλλει εισφορές βάσει του Καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος του προηγούμενου έτους στον ΕΦΚΑ (πρώην ΟΑΕΕ) στα μερίσματα.

Για την αμοιβή που λαμβάνει το ίδιο μέλος του ΔΣ για την απασχόληση-συμμετοχή του στο ΔΣ θα καταβληθούν εισφορές βάσει των αποδοχών αυτών (Εγκ.4/2017 ΕΦΚΑ) με υποβολή ΑΠΔ και συνολικό ασφάλιστρο 34,10% (ασφαλιστικές 12,72%, εργοδοτικές 21,38%).

Άρα με την ιδιότητα του μέλους Δ.Σ. και για τις αμοιβές αυτές θα υπολογιστούν οι εισφορές του ως μισθωτός σύμφωνα με την προαναφερθείσα εγκύκλιο 4/2017 του ΕΦΚΑ, ενώ για τα εισοδήματα από μερίσματα θα υπολογιστούν εισφορές ως ελεύθερος επαγγελματίας (όλες οι εισφορές βαρύνουν τον ίδιο).

Το ανώτατο όριο μηνιαίων ασφαλιστέων αποδοχών ανέρχεται σε 5.860,80 ευρώ και ισχύει για εισοδήματα από 1-1-2017.

Εάν είναι το ίδιο πρόσωπο παράλληλα μέλος Δ.Σ. και σε άλλες εταιρείες (πολλαπλή μισθωτή απασχόληση ή σχέση έμμισθης εντολής) τότε δεν αποδίδονται επιπλέον ασφαλιστικές εισφορές για τις αμοιβές που λαμβάνει όσον αφορά όμως μόνο στην εισφορά ασφαλισμένου. Ο εκάστοτε εργοδότης (Α.Ε. που δίνει αμοιβές στα μέλη Δ.Σ.) συνεχίζει να οφείλει τις εργοδοτικές εισφορές (21,38%) επί των αμοιβών ακόμη και αν έχουν ξεπεραστεί τα 5.860,80 ευρώ. Τονίζεται εδώ πως οι ασφαλιστικές εισφορές επί αμοιβών μελών Δ.Σ. επιμερίζονται σαν να ήταν μισθωτική η σχέση ακόμη και αν δεν είναι.

- Αγορά ακινήτου εκ μέρους Α.Ε. με πωλητή μέτοχο ή άλλο ιδιώτη. Είναι νόμιμη αλλά απαγορεύεται η καταβολή τοις μετρητοίς

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1216/2014 αναφορικά με την έκπτωση δαπανών επιχειρήσεων, ορίζεται ότι: «... .. δεν εκπίπτει κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των €500, από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής, στην έννοια της αγοράς των αγαθών και της λήψης των υπηρεσιών εμπίπτουν οι αγορές πρώτων και βοηθητικών υλών, εμπορευμάτων, υλικών, παγίων, κ.λπ., οι πάσης φύσεως δαπάνες της επιχείρησης καθώς και οι πάσης φύσεως υπηρεσίες που λαμβάνει η επιχείρηση, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 του Ν.4172/2013 και δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις λοιπές περιπτώσεις του παρόντος άρθρου.

Συνεπώς, είναι νόμιμη η αγορά ακινήτου μετόχου Α.Ε. ή άλλου ιδιώτη, αρκεί το τίμημα που ξεπερνά τα 500 ευρώ να καταβάλλεται τραπεζικά.

Συνήθη Ερωτήματα

Έως πότε μπορεί να αιτηθεί εταιρεία την οφειλόμενη επιστροφή πιστωτικού φόρου;

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 42 του Ν.4174/2013, ορίζεται ότι η αξίωση για επιστροφή φόρου, ο οποίος καταβλήθηκε αχρεώστητα παραγράφεται κατά το χρόνο που παραγράφεται το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης προσδιορισμού φόρου (5 έτη

από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης). Το επιστρεπτέο ποσό καταβάλλεται στον φορολογούμενο εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή έγγραφου αιτήματος του φορολογουμένου, εκτός εάν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα από άλλη διάταξη της φορολογικής νομοθεσίας. Ειδικά για αιτήματα επιστροφής ΦΠΑ από υποκειμένους μη εγκατεστημένους στο εσωτερικό της χώρας, η Φορολογική Διοίκηση αποφαινεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος, εκτός εάν απαιτείται η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων οπότε η ως άνω προθεσμία παρατείνεται μέχρι οκτώ (8) μήνες.

Η επιστημονική ομάδα της ΑΡΤΙΟΝ

Με την καθοδήγηση του κυρίου Γεώργιου Δαλιάνη